

UCHWAŁA NR/XXXVI/17
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
z dnia 19 czerwca 2017 roku

w sprawie przyjętej przez Sejm w dniu 8 czerwca 2017 ustawy o zmianie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oraz niektórych innych ustaw

Na podstawie art.18 pkt.20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 486¹) oraz § 10 ust. 2 § 3 ust. 2 pkt 1) Statutu Województwa Pomorskiego (Dz. Urz. Województwa Pomorskiego z 2002 r. Nr 39 poz.905 ze zm.²).

Sejmik Województwa Pomorskiego uchwała
rezolucję

Sejm RP w dniu 8 czerwca 2017 roku uchwalił nowelizację ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, która w sposób istotny ogranicza samodzielność funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce. W związku z tym, że dalsze prace legislacyjne nad tym aktem będą prowadzone w Senacie, zwracamy się do senatorów o szczególną rozważę i zwrócenie uwagi na fakt, że proponowane nowe brzmienie znowelizowanej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przewiduje rozszerzenie kontroli w niektórych zakresach nad samorządami terytorialnymi o kryterium rzetelności i gospodarności. W naszym przekonaniu godzi to w samodzielność wspólnot samorządowych i wykracza poza ramy art. 171 ust.1 Konstytucji przewidującej nadzór nad samorządami tylko pod względem kryterium legalności (tj. zgodności ich działań z prawem). Konstytucja określa samodzielność gminy oraz nadzór powołanych do tego instytucji państwa jedynie w zakresie zgodności podejmowanych decyzji z prawem. Stoimy na stanowisku, że wspólnota samorządowa, czyli wszyscy mieszkańcy danego obszaru – ma, zgodnie z Konstytucją, prawo decydować o sobie, a samorząd wykonuje zadania samodzielnie i na własną odpowiedzialność. Wybrane instytucje państwa sprawują oczywiście nadzór, ale nadzór ten polega na stwierdzaniu, czy decyzje samorządu są zgodne

¹ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2016r poz. 1948, poz. 2260, Dz. U. z 2017r poz. 730, poz. 935

² Zmiany tekstu jednolitego Statutu zostały ogłoszone: Dz. Urz. W.P. z 2004r. Nr 56, poz. 1095, z 2006r. Nr 80, poz. 1691, z 2008r. Nr 76, poz. 1993, z 2013 r. poz. 3157.

z obowiązującym wszystkich obywateli prawem. Ocena i nadzór merytoryczny należał dotychczas do mieszkańców (w drodze demokratycznych wyborów i ewentualnych referendów) oraz radnych, którzy zgodnie z prawem sprawują również funkcje nadzorcze wobec organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego. O tych sprawach stanowi wprost Konstytucja. Niestety posłowie, ignorując głosy środowiska samorządowego, a nawet biura legislacyjnego Sejmu, o niezgodności tej propozycji z Konstytucją, postanowili wpisać do projektu ustawy o RIO ten zapis.

Rozszerzenie kompetencji kontrolnych o nowe podmioty w zakresie gospodarki finansowej oraz włączenie kryteriów gospodarności i rzetelności przy braku jednoznacznych standardów kontroli we wszystkich Regionalnych Izbach może doprowadzić do subiektywnych ocen i będzie skutkowało długotrwałymi procedurami odwoławczo – wyjaśniającymi. Tym samym można przewidywać sparaliżowanie działalności samorządów poprzez możliwość podważenia każdej decyzji inwestycyjnej lub każdego zakupu. W tym kontekście uważamy, że szczególnie niebezpieczne dla sprawnego funkcjonowania państwa jest uwzględnienie w przyjętym przez Sejm akcie zmian w ustawach o samorządzie gminnym, powiatowym i województwa wprowadzających instytucję rygoru natychmiastowej wykonalności rozstrzygnięć nadzorczych w sytuacji braku skuteczności organów samorządowych w wykonywaniu zadań publicznych. Zapisy te mają charakter bardzo ogólny i oceny, co może prowadzić do sytuacji nadużywania tego prawa.

Nasz sprzeciw budzi też fakt, że Sejm w sposób istotny zmienił procedury wyboru członków kolegiów i prezesów RIO, które w efekcie spowodują podporządkowanie RIO administracji rządowej. Regionalne Izby Obrachunkowe mają wpływ na ocenę gospodarki finansowej samorządów, a więc powinny być niezależne od administracji rządowej, a być państwowymi organami nadzoru i kontroli sektora samorządowego.

W 1990 r. Senat RP wyszedł z inicjatywą ustawodawczą odbudowania w Polsce samorządów terytorialnych i przez lata był ich wielkim promotorem. Reformy te wyzwoliły wielką energię Polaków, upodmiotowiły wspólnoty lokalne i regionalne oraz przyniosły krajowi wiele korzystnych zmian. Biorąc pod uwagę te doświadczenia jak i mając na celu interes Państwa Polskiego, którego samorząd terytorialny jest najbliższą obywateli imancją apelujemy do senatorów o usunięcie z nowelizacji ustawy o RIO zmian osłabiających samorządy i zmierzających do rozrostu zbędnej biurokracji. Liczymy, że senatorowie w pracach legislacyjnych uwzględnią uwagi Sejmiku Województwa Pomorskiego wyrażone w niniejszej Rezolucji.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI BUDŻETU I FINANSÓW

Leszek Bonna